Proletari din toate țările uniți-vă!
In luptă pentru cauza lui Lenin și Stalin înainte!

Scânteia pionierului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI MUNCITOR

Anul VII Nr. 46 (398) Miercuri 8 Iunie 1955 ★ 4 pag. 15 bani

Populația Capitalei noastre nu va uita niciodată vizita oaspeților iubiți!

Poporul nostru a trăit la 4 Iunie o adâncă bucurie. La invitația conducătorilor Republicii Populare Române, a sosit în după amiaza acestei zile, în Capitala patriei noastre, delegația guvernamentală a U.R.S.S., care a participat la tratativele sovieto-iugoslave. Delegația era compusă din tovarășii N. S. Hrușciov, membru în Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S., prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., N. A. Bulganin, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și A. I. Mikoian, prim-vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S.

Oamenii muncii din Capitală au făcut o primire caldă și entuziastă reprezentanților marii Țări Sovietice care, prin tratativele încununate de succes duse la Belgrad cu guvernul R.P.F. Iugoslavia, au adus o nouă și mare contribuție la cauza păcii și socialismului, a întăririi și desvoltării relațiilor prietenești dintre popoare.

Tot în cursul acestei zile, au venit la București tovarășii Mátyás Rákosi, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului celor ce muncesc din Ungaria, András Hegedüs, președintele Consiliului de Miniștri al R. P. Ungare, Antonin Novotny, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia și Jiri Hendrich, secretar al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia. Locuitorii capitalei au întâmpinat cu bucurie pe oaspeții sosiți la București în vizită prietenească.

Tovarășii Gh. Apostol, dr. Petru Groza, Gh. Gheorghiu-Dej, N. S. Hrușciov, N. A. Bulganin și A. I. Mikoian pe aeroportul Băneasa.

★ ★ ★

O neuitată zi

Disdimineață, ziarele au dus pretutindeni vestea: sosesc oaspeți dragi, oaspeți de seamă. Peste oraș s'a înstăpânit iute freamătul emoționant și viu al marilor sărbători. Steaguri înflăcărate și tricolore și-au desfășurat faldurile în vântul primăvăratec. Balcoanele și fațadele caselor s'au investmântat cu covoare, ghirlande verzi. Aproape de amiază, coloane nesfârșite de oameni ai muncii s'au revărsat pe străzi. Se îndreptau către Piața Victoriei și către aeroportul Băneasa. Pe amândouă părțile șoselei Kiseleff, străjuită de arbori bătrâni, în tot lungul drumului până la aeroport, s'au strâns mii și mii de cetățeni. Sunt muncitori, țărani muncitori, funcționari, intelectuali, elevi. Oameni de toate vârstele, de toate meseriile. Și nu numai din Capitală. Au venit petroliști și ceferiști dela Ploești, muncitori dela Orașul Stalin, au venit țărani muncitori din Buzău. Așteaptă toți cu nerăbdare clipa când vor vedea și aclama pe solii marelui popor...

...Aeroportul Băneasa, ora 18. Steaguri fără număr împodobesc aerogara. Alămurile fanfarelor sclipesc în soare. Au venit în întâmpinarea delegației conducători ai partidului și ai guvernului, reprezentanți ai organizațiilor de masă, ai culturii și științei, membrii ai corpului diplomatic. Sunt de asemenea de față oaspeții maghiari, — tovarășii Rákosi, Hegedüs—și cehoslovaci — tovarășii Novotny și Hendrich. Clipele se scurg parcă prea încet. Dar iată, în zare se ivește un punct și un zumzet de motor începe să crească. E avionul care aduce pe oaspeții sovietici. Toți ochii îl urmăresc cu drag. Avionul coboară rotindu-se lin, atinge solul, rulează puțin și se oprește. Primul pășește pe pământ conducătorul delegației sovietice, N. S. Hrușciov, apoi N. A. Bulganin și A. I. Mikoian. Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și ceilalți conducători ai partidului și guvernului le ies în întâmpinare, strângându-le cu căldură mâinile.

Fanfara intonează imnurile de stat ale U.R.S.S. și R.P.R. Apoi delegații sovietici, însoțiți de tovarășii Gh. Gheorghiu-Dej, dr. Petru Groza, Gh. Apostol, trec în revistă compania de onoare. Sunt clipe solemne, de neuitat. Din toate părțile aparatele de filmat și de fotografiat le înregistrează pe peliculă. Deodată, ca la un semn, un grup de pionieri se îndreaptă în fugă spre oaspeți, oferindu-le buchete imense de flori, albe și roșii. Tovarășii Hrușciov, Bulganin și Mikoian, se pleacă cu dragoste spre micii soli emoționați, sărutându-i pe obraji. Neștearsă va rămâne în amintirea pionierilor părinteasca îmbrățișare a conducătorilor poporului sovietic, care luptă fără răgaz pentru victoria păcii pe pământ sub razele căreia copiii lumii să aibe un viitor pașnic și însorit!

...La ieșire, așteaptă mașini deschise. Oaspeții urcă și coloana mașinilor pornește spre Piața Victoriei. De-a-lungul drumului, urale nesfârșite cresc din mijlocul mulțimii. Necontenit răsună lozinci înfierbântate care slăvesc prietenia dintre marele popor sovietic și poporul român. Cetățenii Capitalei aclamă viu pe conducătorii sovietici, pe reprezentanții popoarelor maghiar și cehoslovac. Oaspeții răspund prietenos, cu bucurie adâncă. Prinos de recunoștință și dragoste, buchetele de flori sboară în calea mașinilor.

...In Piața Victoriei, freamătul miilor de oameni strânși acolo, și care au aflat prin megafoane că oaspeții sunt aproape, crește neîncetat. Urale și aplauze. A sosit în sfârșit mult dorita clipă. Oaspeții urcă la tribună, alături de conducătorii partidului și guvernului nostru. Cetățenii își manifestă din plin dragostea și prietenia, își manifestă recunoștința pentru politica fermă a Uniunii Sovietice, pusă în slujba apărării păcii și independenței popoarelor. Poporul nostru muncitor își exprimă cu hotărîre adeziunea la declarația guvernelor U.R.S.S. și R.P.F. Iugoslavia, act de mare însemnătate, menit să consolideze cauza păcii, să întărească și să desvolte legăturile dintre țările iubitoare de pace, printre care se numără și țara noastră.

Iarăși un grup de pionieri împarte flori delegaților. Tovarășul Bulganin ridică un copil în brațe. Ovațiile fac să vibreze întinsa piață...

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej deschide mitingul, salutând pe oaspeți în numele poporului român. Arătând că prezența în Capitala noastră a conducătorilor sovietici este o dovadă vie a trainicei prietenii dintre Republica Populară Română și Țara Sovietelor, care ne-a eliberat de sub jugul fascist și care ajută necontenit poporului nostru să-și clădească un viitor fericit, tovarășul Gheorghiu-Dej a zugrăvit munca avântată a poporului nostru, care-și pune strădaniile în slujba păcii și socialismului. Vorbind despre rezultatele îmbucurătoare ale tratativelor sovieto-iugoslave dela Belgrad, tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a arătat marea lor însemnătate și a exprimat dorința vie a poporului nostru de a le sprijini.

„Guvernul Republicii Populare Române — a spus tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej — este hotărît să aducă contribuția sa continuă la normalizarea și desvoltarea relațiilor de prietenie, bună vecinătate și colaborare cu Republica Populară Federativă Iugoslavia".

A luat apoi cuvântul Nichita Sergheevici Hrușciov, care a adus salutul frățesc al oamenilor sovietici, urarea lor caldă ca poporul nostru să obțină noi și însemnate succese pe calea construirii socialismului, îndemnul lor însuflețitor la luptă pentru cauza păcii. Când tovarășul Hrușciov și-a exprimat convingerea că rezultatul tratativelor sovieto-iugoslave va fi aprobat de poporul român și de popoarele celorlalte țări de democrație populară, cetățenii Capitalei au izbucnit în urale puternice, care vorbeau singure despre hotărîrea poporului nostru.

Mitingul s'a încheiat într'o atmosferă de entuziasm.

Inceputul acesta de Iunie va rămâne însă viu în amintirea poporului nostru. Ceasurile scumpe de sărbătoare, când conducătorii sovietici au fost în mijlocul nostru, s'au săpat în inima tuturora.

Un aspect dela marele miting din Piața Victoriei

Gospodărire înțeleaptă

Câte lucruri minunate s'au înălțat în anii puterii populare în patria noastră! Le vezi pretutindeni în juru-ți: case noi, fabrici noi, palate ale culturii, parcuri, cluburi, sanatorii, școli. Toate acestea sunt rodul muncii harnice a poporului nostru, rodul gospodăririi lui, înțelepte și pline de grijă. Despre gospodărirea aceasta, oglindită în traiul tot mai înfloritor al oamenilor muncii, vorbește în fiecare an, prin graiul cifrelor, bugetul de stat al patriei noastre. Bugetul arată veniturile pe un an întreg ale țării, și cheltuielile din același an, cheltuieli împărțite cu socoteală, pentru nevoile statului, pentru nevoile oamenilor muncii.

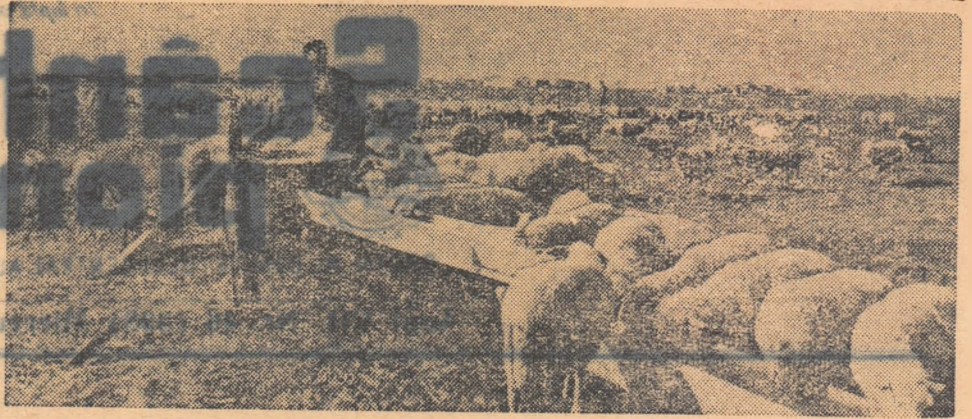
In bugetul țării noastre pe anul 1954, veniturile au întrecut cheltuielile cu 3 064,7 milioane lei. Bugetul pe anul 1955, aprobat zilele trecute de Marea Adunare Națională, prevede la venituri suma de 44.405,0 milioane lei, iar la cheltuieli 43.005,0 milioane lei, ceeace înseamnă o depășire a veniturilor față de cheltuieli cu 1400,0 milioane lei. Depășirile acestea, care vădesc întărirea economică crescândă a patriei noastre, au fost posibile prin realizările oamenilor muncii în industrie și pe ogoare, prin sporirea neîncetată a producției, prin reducerea prețului de cost al mărfurilor. Toate aceste realizări au dus la un rezultat însemnat: majoritatea covârșitoare a veniturilor bugetului provin din ramura socialistă a economiei noastre, din întreprinderile intrate în stăpânirea poporului. Faptul acesta deosebește adânc bugetul țărilor de democrație populară, de bugetele țărilor capitaliste, ale căror venituri sunt stoarse silnic, prin impozite grele, de pe spatele oamenilor muncii. Dar aceasta nu este singura deosebire dintre bugetul țărilor imperialiste și al țărilor din lagărul păcii și socialismului. Pe când imperialiștii prevăd cheltuieli uriașe pentru înarmări, pentru pregătiri de război, ceea ce aduce după sine mizeria maselor muncitoare de acolo, bugetele țărilor de democrație populară servesc construcției pașnice, dezvoltării și înfloririi industriei și agriculturii, creșterii nivelului de trai al poporului.

In bugetul pe anul 1955 al țării noastre, 72,8% din totalul cheltuielilor este destinat sprijinirii economiei naționale și acțiunilor social-culturale. O parte însemnată din această sumă va fi investită în industria grea, care stă la temelia dezvoltării patriei noastre. Cu acești bani se vor construi noi uzine, noi rafinării, noi oțelării, noi hidrocentrale. Pentru industria ușoară și alimentară sunt destinați de asemenea cu 15,3% mai mulți bani decât anul trecut. Agricultura e sprijinită puternic de noul buget. Datorită acestui sprijin, țărănimea muncitoare va putea să obțină cu succes producția de 10 milioane tone de grâu și porumb, prevăzută în acest an. Pentru învățământ, pentru cultură, pentru sănătatea oamenilor muncii s'a prevăzut suma de 6951,3 milioane lei, ceea ce reprezintă 16,2% din totalul bugetului.

Statul nostru duce o politică fermă de pace, de colaborare cu celelalte țări. Dar față de pregătirile de război ale imperialiștilor, de acțiunile lor dușmănoase îndreptate împotriva lagărului democrației și socialismului, poporul nostru are datoria să întărească puterea de apărare a patriei. In bugetul acestui an, a fost prevăzută suma de 4477,3 milioane lei pentru cheltuieli de apărare.

Fiecare om al muncii a primit cu bucurie noul buget. Dincolo de cifrele lui, el vede realizările viitoare, construcțiile noi ce se vor înălța, recolta îmbelșugată, traiul mereu mai luminos. Fiecare se simte răspunzător de gospodărirea bună a țării. Fiecare e hotărît să contribue din plin la întărirea economică a patriei, prin munca lui avântată și rodnică.

Prin patria noastră dragă

Cu multă pricepere își îngrijește oile ciobanul Anghel Tunsu dela G.A.C. „Dimitrov" din comuna Cuza Vodă-Ceacu, raionul Călărași

CIOBANUL care nu știa cânta din fluier

Ca unul ce am fost călător o vreme prin Bărăgan, am poposit cu drumul în pâlnia unei văi la o stână și-am stat la taifas cu ciobanii. Vreau să vă spun povestea unuia dintre dânșii.

Constantin Frâncu împlinește în vara aceasta 15 ani. E un băiat'năltuț, care nu vorbește mult și poartă după el doi câini cărora le-a ciuntit coada și urechea stângă ca să fie răi, să nu lase lupii, noaptea, să se apropie de stână. Ochii lui atât îs de plini de neastâmpăr încât nu le poți prinde privirile. Are însă, după câte spune baciul, un neajuns din care cauză uneori se'ntristează: nu știe să cânte din fluier cu pricepere. Ori fluierul e lucru de care ciobanul are trebuință mai ales seara, când se tolănește pe cojoc, lângă foc, în preajma țarcului. Totuși, ciobănașul l-a ajutat pe baci mai mult decât ar fi făcut-o vreun isteț din aceia care-ți cântă de te-adoarme. C'un an în urmă, când în sat la Ciocârlia mai mulți oameni, la propunerea Sfatului Popular, au hotărît să facă stâna cooperatistă, ciobanii vârstnici n'au voit să se tocmească. Era ceva care nu s'a pomenit înainte pe aceste meleaguri — și asta înseamnă, spuneau unii neîncrezători, că nu folosește. Baciul Gheorghe Bunescu l-a chemat atunci la el pe Constantin Frâncu și i-a zis:

— Știi ce-i aia stână cooperatistă?

— N'am de unde să știu.

— Atunci ascultă.

Și baciul i-a dat să înțeleagă că stâna cooperatistă folosește oamenilor prin aceea că poartă oilor de grijă nu la întâmplare, ca pe vremea când el însuși era flăcău, ci așa cum scrie în cărțile zootehnice. După cuvântul științei. Iar ciobanii or să primească salariu dela cooperativa lor, precum și felurite bunuri.

— Vrei să te tocmești cu mine? a încheiat baciul.

— Vreau.

Ce însemna acest „vreau"? Insemna că Frâncu descoperise în viața ciobănească ceva mai însemnat chiar decât fluierul. El era chemat acum să pună umărul la înfrumusețarea acestei vieți — și baciul Bunescu își punea toată încrederea într'însul, cerându-i sfatul ca unui cioban vechiu. Și el, Frâncu, voia să îndreptățească această încredere.

De atunci Constantin Frâncu muncește la un loc cu baciul Bunescu. Nu poate să cânte frumos din fluier dar se căznește s'o facă și-are să izbutească. E mulțumit că a și învățat un fir de melodie. Insă de una-i și mai mulțumit: a intrat printre cei dintâi ciobani pe drumul care duce la belșug, și-i va face și pe alții să-l urmeze!

Fănuș NEAGU

Un vânător iscusit

Până către sfârșitul lui Aprilie a tot plouat. Ogoarele comunei Poiana Mărului din raionul Stalin erau umede, spre mulțumirea sătenilor care se bucurau că semănăturile nu duc lipsă de apă.

Intr'o bună zi însă, Iancu Lăzăroiu, harnic țăran muncitor și iscusit vânător, zări întipărite'n țărâna jilavă oarecare urme care dădeau de bănuit: erau urme de lup! Vasăzică, fiarele acestea cu ceafa țeapănă și colți tari adulmecă prin preajmă, doar-doar le-o cădea pradă niscai oi sau, mai știi, o vacă.

Iancu Lăzăroiu cercetă cu migală urmele, luă seama încotro duceau și, peste puțină vreme, iată-l pornind cu arma la umăr să dibuie fiarele care aduc atâtea pagube.

Câteva zile a tot bătut drumuri încolo și'ncoace, deslușind urma de lup din șiragul de urme ale altor vietăți, până ce'ntr'un hățiș de pădure a nimerit gura bârlogului.

I-a sărit numai decât în față o lupoaică rânjită, cu spadele colților trase.

Vânătorul nu s'a temut. Degetul său era de mult pe trăgaci. Un foc de pușcă, și lupoaica fu la pământ.

...Așa s'a făcut că, după puțin timp, Iancu Lăzăroiu s'a înfățișat la Filiala regională de Vânătoare din Orașul Stalin, predând tovarășilor de acolo pielea lupoaicei și câțiva pui de lup. Pentru fapta sa, el va primi un premiu.

FAPTE PIONIEREȘTI

Infrumusețăm comuna

Unitatea noastră s'a îngrijit în primăvara aceasta să înfrumusețeze comuna.

Am înlocuit 66 de pomi uscați din parcul pionierilor. Am săpat, am făcut alei și am sădit panseluțe și multe alte flori. Acum, în orele libere, ne simțim tare bine când mergem acolo.

Pe strada principală a comunei am plantat 87 de pomi.

In afară de aceasta, la noi n'a rămas niciun pionier care să nu aibă grijă să-și înfrumusețeze curtea, grădina casei, și să nu planteze cel puțin un puiet.

Cei mai harnici pionieri, cu care ne mândrim, sunt: Lefter Gheorghe, Popescu Florian, Cismaru Maria, Tîu Lucreția și mulți alții.

Colectivul de conducere al unității din comuna Piatra Olt, regiunea Pitești

Mult fier vechi au adunat pionierii dela Școala de 7 ani mixtă nr. 186 din Chitila-București. Și încă mai adună...

O ceată veselă

De după colțul unei străzi ce dă în bulevardul V. I. Lenin, din Constanța apăru o ceată de copii.

— Heei rup! striga unul dintre ei și punea umărul să împingă un motor mare și ruginit. Trăgeau și trăgeau dar greu îl mai urneau.

Supărați, Miu Aurel, Deleorga George și Dragomir Viorel înconjuraseră motorul...

— Haideți să-l tragem cu ceva! strigă deodată George.

— Să-l tragem, să-l tragem, dar cum și cu ce? îi răspunse Viorel.

— Am o ideie. Uraa! izbucni Aurel deodată și pe loc se desfăcu la haină, își scoase cureaua de la pantalon și o prinse de motor. La fel făcură, și ceilalți doi. George, fiindcă era mai voinic, rămase în spate să împingă, iar Aurel și Viorel trăgeau cu nădejde prețioasa captură. Pe drum s'au mai alăturat acestei cete vesele și alți copii.

La scurt timp după aceea, puteai vedea în mormanul de fier vechi din curtea Școlii de 7 ani de băieți nr. 5, motorul cu pricina.

Din lumea ȘTIINȚELOR

O rășină de origină animală

...Pe scoarța bradului, dintr'o mică crăpătură, se prelinge încet o picătură cristalină. Câteva clipe mai târziu altă picătură izvorăște din același loc, apoi alta și alta. Dar picăturile, în loc să se evapore, încep să se învârtoșească. Curând, locul se acoperă cu un strat solid, sticlos. Stratul acesta nu este nimic altceva decât rășină.

In acest fel se produc cele mai multe rășini. Există însă o rășină care ia naștere într'un mod cu totul deosebit. Rășina aceasta se numește schellac (se pronunță șelac).

Pe lăstarele unor arbori din insula Sumatra și din regiunea răsăriteană a Indiei (Tailanda), își duc traiul un soi de păduchi de scoarță, niște insecte denumite Lakshadia. Insectele acestea sparg scoarța lăstarilor și le sug seva. Pe măsură ce se hrănesc, insectele secretă o substanță pe care o depun pe ramuri într'un strat de circa 3—10 mm. La exterior, stratul are o culoare mată, în interior însă, este lucios ca o ceară. Substanța aceasta este schellacul.

Cum vedem, rășina aceasta nu este secretată direct de copac, ci de insectele Lakshadia. De aceea se spune că schellacul este o rășină de origine animală, spre deosebire de celelalte, care au o origine vegetală.

Schellacul este cea mai bună rășină, mai elastică și mai durabilă decât celelalte. De aceea are și cele mai multe întrebuințări. Din ea se fac lacuri de hârtie, în industria electrotehnică este folosit ca lac izolator, dizolvată în alcool, folosește la lustruirea mobilelor. Și are încă multe întrebuințări.

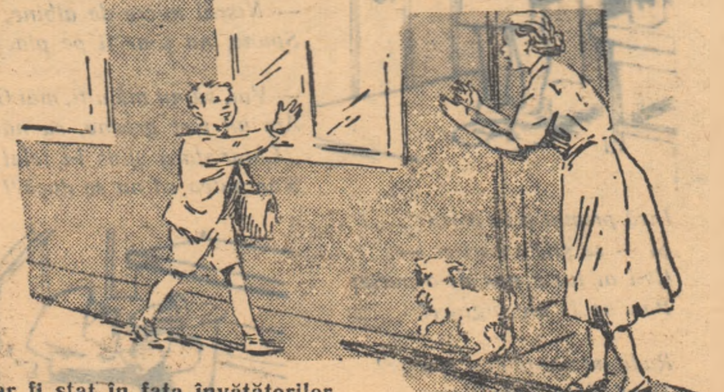
H. IONAȘCU

35 lucrări scrise, 35 note bune

De cu seară, mama lui Mircea Burlacu aduse în casă un buchet mare de flori, pe care-l așeză în tr'un vas. Mircea știe că mama lui cumpără asemenea buchete mari, numai în zile de sărbătoare, sau când e ziua lui de naștere. „Dar acum ce sărbătoare o fi?" se întrebă el mirat.

Vru să-și întrebe mama, dar în același timp își aminti de cele ce aveau să se petreacă în ziua următoare. Oare ce întrebări îi va pune mâine tovarășa învățătoare? Cum va fi la examen? Cum ar fi nu mă tem, își zise el. Toate materiile îmi sunt bine cunoscute.

Mircea încercă astfel să-și stăpânească emoția. Parcă în clipa a-

ceea ar fi stat în fața învățătorilor, la tablă.

*

Când tovarășa învățătoare intră pe ușă, în clasă se așternu o tăcere deplină.

— Iată copii, grăi dânsa, venind cu un teanc de hârtii ștampilate pe braț. După cum știți, vom da acum lucrarea scrisă la aritmetică. Problema nu-i chiar ușoară, dar vă este cunoscută. Am mai făcut-o în timpul anului.

Dictarea începu: „O gospodărie agricolă colectivă a semănat cu grâu un teren lung de 812,5 m. și lat de 640 m..."

Și tovarășa învățătoare expuse problema în întregime.

Mircea Burlacu o scrise cu atenție și o mai reciti odată. Își dădu seama că problema nu putea fi rezolvată cu una cu două. Neliniștit, își întoarse privirile spre colegul lui, Stelescu Ion, care în timpul anului fusese bolnav și rămăsese în urmă la învățătură. Același sentiment de teamă pentru colegul lor se născuse și în ceilalți elevi.

Toți îl iubeau pe Stelescu. De aceea în timpul anului făcuseră tot ce le-a stat în putință să-l ajute. Ei voiau ca niciun elev dintr'a IV-a să nu repete anul. E drept, Stelescu se străduise să-și ajungă colegii. „Dar cine știe? — poate tocmai azi va întâmpina vreo greutate".

...Unul câte unul băieții au început să dea lucrările. Cel de al treilea a fost Mircea. Apoi fiecare rămânea în bancă, așteptând parcă ceva. Il așteptau pe Stelescu care întârzia să predea lucrarea. Băieții pierduseră orice nădejde. In cele din urmă Stelescu se ridică și dădu foaia.

Tovarășa învățătoare urmări cu atenție felul în care rezolvase el problema. Zeci de priviri o iscodeau în acele clipe. Zâmbind mulțumită, tovarășa învățătoare curmă tăcerea și spuse:

— Bine Stelescu! ai făcut o lucrare bună.

Toată clasa se adună atunci în jurul lui Stelescu, grăbindu-se care mai de care să-l strângă în brațe, să-l felicite. Apoi învățătoarea adăugă: „35 lucrări scrise, 35 note bune".

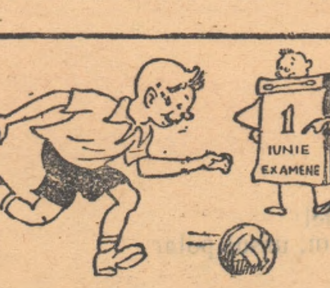
Acasă Mircea fu întâmpinat de mama lui care îl aștepta cu nerăbdare. Din prag se aruncă de gâtul ei, și plin de bucurie îi spuse:

— Mamă, am reușit! Toți din clasă au reușit!

Rostind aceste cuvinte, Mircea văzu buchetul de flori de pe masă și înțelese că mama îi cumpărase anume pentru această zi.

Gh. NEGREA

CALENDARUL LENEȘULUI

*

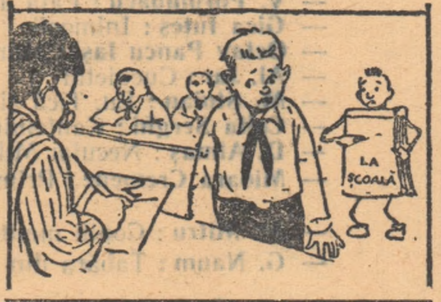
...In ajunul examenului

*

*

...la examen

*

Vara ...după examen

*

*

Din „Tânărul Leninist", gazeta pionierilor din R.S.S. Moldovenească.

AȘA VA FI IN TABĂRĂ LA EI

Sighișoara. Câte lucruri minunate nu se pot spune despre acest oraș pitoresc care-și păstrează casele și turlele ridicate încă în urmă cu o sută de ani. Zidul gros de cărămidă, care încingea și apăra vechea cetate, a fost însă depășit de mult. Orașul a crescut și s'a întins până sub poalele dealurilor și munților care-l înconjoară și îl ocrotesc. Dar haideți să urcăm împreună pe scările acelea vechi și întortochiate care ne vor duce, sus, în mijlocul cetății. Aici, în vâr-

ful dealului, se găsește clădirea minunată a școlii medii germane.

Dealul, cu pomii lui bătrâni și deși, a înverzit de mult. Vântul ușor trece fugar prin frunzișul des și împrăștie în curtea școlii mireasma salcâmilor înfloriți. Se apropie vara. Și odată cu ea vor începe din nou întrecerile sportive, excursiile. Va începe desigur și scalda voioasă, și pescuitul în apele liniștite ale Târnavei. Iar pentrucă vacanța din anul acesta, se va deosebi de celelalte, pionierii au și început să-și organizeze activitatea de vară.

Vor avea doar pentru prima oară aici, în curtea școlii, o tabără a unității lor.

*

Isa își observă prietena de cum a intrat pe poartă. De aceea se grăbi să-i deschidă și o strânse bucuroasă în brațe. Apoi o apucă de mână și o trase grăbită spre bucătărie:

— Zigrid, știi că am o veste bună? Tata mi-a arătat cum să facem capul lupului.

— Și mie mi-a dat mama o bucată de blană. O să semene leit cu lupul, — îi răspunse bucuroasă Zigrid și începu să caute în servietă.

Se apucară amândouă de lucru. De câteva zile lucrau de zor la lupul din piesa „Scufița Roșie" care se va juca la viitorul teatru de păpuși. Loy Ingebord, Brandsch Zunhild și Ticly Alida au și terminat Vânătorul și Scufița Roșie. Iar până se va deschide tabăra „desenatorii" școlii, vor termina decorurile, precum și celelalte personaje ale piesei. Ei vor ca inaugurarea noului teatru de păpuși s'o facă odată cu deschiderea taberei de curte.

Băieții cercului de „Mâini Indemânatice" pregătesc și ei câteva surprize. Pe pervazul geamului stau de pe acum înșirute căruțe, roabe, mașini și o trăsură medievală, la care s'au înhămat nu mai puțin de patru cai. Toate au fost lucrate cu multă grijă și măiestrie din lemn, și pe urmă vopsite în culorile cele mai diferite. Cât de mult se vor bucura prichindeii dela grădiniță când, în vacanță, pionierii le vor da aceste daruri.

Cu aceste realizări însă nu s'a încheiat rubrica din planul unității care prevede grija față de cei mici. Pionierii au început să amenajeze, într'o clasă, o cameră de basme, unde fiecare pionier va povesti pe rând o poveste sau un basm învățat dela bunici.

Dar pentru ei înșiși, ce vor mai face pionierii în tabără? Dacă ai să te plimbi puțin prin curte, ai să ghicești repede. Binder Erika, Zebli Ingrid și Deppner Horst proiectează, la umbra răcoroasă a copacilor, desenele diplomelor care vor fi înmânate celor mai buni alergători, săritori, înnotători, cicliști și șahiști ai taberei. Walter, Karl și Peter, înaintașii echipei de fotbal, își fixează de pe acum programul antrenamentelor pentru echipă. Vor trebui să păstreze onoarea unității în jocurile cu fotbaliștii din satele și comunele învecinate. Turiștii, naturaliștii se împart pe detașamente. Fiecare clasă va pleca în excursii. Unii își fixează itinerariul excursiei prin munții Harghita, alții în

Bucegi, sau în împrejurimile orașului. Cu toții vor aduna plante, roci, pietre și insecte pentru muzeul școlii. Helga Hügel și Suller Klaus și-au întocmit colecții personale. Anul acesta vor să le îmbogățească și mai mult.

Așa dar vino vacanță, mai repede. Unitatea este gata să te primească.

Irma CSIKI

Pregătiri pentru vacanță

Câte păduri întinse și codri tainici n'au rămas încă nestrăbătuți de pionieri. In vacanță, răcoarea lor îi va adăposti pe micii excursioniști, și sunt atâtea păduri și atâția codri bătrâni în preajma Ipoteștilor!

Dar câte alte îndeletniciri folositoare mai pot avea pionierii în vacanță! Pentru a-și petrece timpul liber în mod plăcut și folositor, ei și-au alcătuit un plan. Ungureanu Grigore a mers în mai multe rânduri la Botoșani împreună cu tatăl său. De câte ori trecea prin fața fabricii de textile, se aprindea în el dorința să-i cunoască și interiorul. De aceea, când a auzit că se întocmește un plan de vacanță, a ținut neapărat să se ia în seamă propunerea lui. Toți pionierii au fost bucuroși să meargă în vizită la fabrica de textile „Moldova" din Botoșani.

— Să nu uităm că în vacanță trebue să ajutăm părinților noștri — spune Chiriac Constantin. Eu și în celelalte vacanțe am prășit, am adunat spice și am fost cu oile la păscut, — adăugă el. Sigur că și propunerea lui Chiriac Constantin a fost aprobată de majoritatea pionierilor.

Ungureanu Valentina și Grahoschi Agurița, din clasa a IV-a, s'au gândit să meargă în vacanță la gospodăria de stat din Cătămărești-deal și prin câteva sate învecinate unde vor da serbări la căminele culturale.

Școala din Ipotești are și o bibliotecă bogată. Pionierii vor putea citi cărți de curând apărute și vor organiza discuții pe marginea lor.

In vacanță nu va fi neglijat nici lotul experimental, pentrucă pionierii vor ca roadele muncii lor să fie de cea mai bună calitate. Activitatea sportivă va fi de asemeni o îndeletnicire de seamă.

Planul este gata. Vacanța, cu zilele ei însorite, poate să sosească. Pionierii vor ști să-i prețuiască fiecare zi și fiecare ceas.

Elena DRAGOȘ

IN EXCURSIE

In zare se văd munții auriți de razele apusului de soare.

POVESTEA unor CUVINTE

Luaţi in mână o carte. Pentru a înţelege cuprinsul ei, străbateţi cu ochii nesfârşite şiruri de cuvinte. Aveţi de împărtăşit cuiva o veste, o bucurie. Pentru a fi înţeleşi, vă folosiţi tot de cuvinte. Ascultaţi o emisiune la radio. Aparatul vostru prinde din văzduh cuvinte, cuvinte unul după altul.

Rostite, ascultate sau scrise — şi îmbinate potrivit regulilor gramaticale — cuvintele cuprind in ele toată bogăţia de cunoştinţe şi de simţire a omului, ele sunt rezultatul unei experienţe de milenii. Fără grai, fără posibilitatea de a comunica între ei, nici n'ar putea exista oamenii, cu viaţa lor economică, socială, culturală tot mai complexă, mai desvoltată. Şi totuşi numărul cuvintelor unei limbi este destul de redus (câteva zeci de mii), în comparaţie cu infinita varietate de gânduri şi simţiri pe care le exprimă.

Cuvinte „bătrâne" şi „tinere„

Cuvintele au şi ele „vârstă". Unele au peste 2000 de ani (moară, păgân, spectator, -a ceda), altele nu mai puţin de 5000 (carne, frate, a da, a fi). Limbile în care s'au născut ele au murit şi altele le-au luat locul, dar cuvintele „bătrâne" au supravieţuit.

Sunt însă şi cuvinte „tinere": combină, combinat, sovietic, udarnic etc., dintre care unele nici n'au împlinit 30 de ani. Cunoaşteţi cu toţii un cuvânt abia născut, în vârstă de câteva luni: Pronosport!

Vârsta cuvintelor vechi se calculează foarte greu şi cu mare aproximaţie. Pentru a şti dacă un anumit cuvânt a existat într'o anumită vreme, trebue să-l găsim într'o scriere de atunci. Despre cuvintele mai vechi decât apariţia scrisului cunoaştem prea puţine lucruri şi nici nu poate fi vorba să le calculăm vârsta. In româneşte, printre cele mai vechi cuvinte sunt cele latine (sec. II) şi slave (sec. VI).

Ca şi oamenii, cuvintele „bătrâne" au văzut multe in viaţa lor şi au multe de povestit despre vremi apuse. Să deschidem la întâmplare un dicţionar, în paginile căruia se adăpostesc, strânse unul lângă altul, toate cuvintele unei limbi... fără deosebire de vârstă. Noi să ne oprim la cele „bătrâne" şi să le ascultăm. Adesea poveştile lor ne vor uimi. Dar de cele mai multe ori vom pricepe mai bine înţelesul lor de astăzi.

Miere... sinceră!

Suntem la litera S. La cuvântul „sincer". Sensul lui, în latineşte, era „fără ceară". Se spunea despre mierea limpede, curată, că este sinceră, adică fără ceară. Abia mai târziu s'a spus şi despre un suflet curat, despre un om deschis, nefăţarnic, că este sincer.

Trecem înapoi, la D. Cuvântul „datină". In limba slavă el însemna „moştenire". In adevăr „datinile" noastre sunt de fapt obiceiuri moştenite din generaţie în generaţie.

Ştim cu toţii ce înseamnă „a se odihni". Acest verb e de origine slavă, însemnând „a respira". Dar nu spunem şi noi „Lasă-mă să respir puţin", în loc de „Lasă-mă să mă odihnesc puţin"?

In româneşte „a se tămădui" are sensul „a se vindeca". Cuvântul e de origine maghiară şi înseamnă „a se ridica". Deosebirea aceasta nu e greu de explicat. De fapt „a se vindeca" înseamnă adesea a se ridica de pe patul de suferinţă, după ce boala a fost învinsă.

Sufletul... vinului

Poveştile cuvintelor ne ajută să cunoaştem o serie de amănunte din istorie, din ştiinţă, din istoria artelor. Să ne oprim doar câteva clipe la istoria societăţii omeneşti şi anume la orânduirea sclavagistă. Ne povestesc cuvintele „proletar" şi „muncă".

„Proletar" însemna pentru vechii Romani „un om atât de sărac, încât singura lui avere sunt copiii".

„Munca", un cuvânt slav, avea sensul „chin, tortură", sens care ne arată foarte bine ce însemna atunci pentru oameni munca.

Poate vă interesează ceva din fizica antică. Să luăm cuvântul „atom". El însemna în greceşte „indivizibil, care nu poate fi tăiat". Pentru învăţaţii greci, atomul era într'adevăr indivizibil. Pentru ştiinţa modernă însă, nu numai atomul, dar nici nucleul lui nu mai corespund cu înţelesul cuvântului grec.

Să facem un salt la chimia în evul mediu. Povesteşte cuvântul „spirt". „Spirt" însemna în latineşte „suflet". Observând fermentaţia alcoolică, chimiştii vremii au explicat-o prin prezenţa in vin a unui fel de suflet, de spirit, pe care l-au numit „spiritus vini", adică sufletul vinului!

Şi pentru istoria artelor putem afla dela cuvinte lucruri preţioase. De pildă, pentru cei vechi, o poezie era lirică dacă era rostită cu acompaniament de liră, deci indiferent de conţinutul ei. Ştiţi ce-a însemnat la început „stil"? Stil era condeiul cu care scriau Romanii pe tăbliţele lor de ceară. Apoi cuvântul a căpătat sensul de „scris", „fel de a scrie", ajungând să aibă astăzi înţelesul „fel de a scrie, caracteristic unui scriitor". Intr'o vreme mai apropiată de noi, când a început să se scrie cu cerneală, a apărut un cuvânt nou: „A iscăli", de origine slavă. El avea atunci sensul „a face semne negre".

Nu există domeniu de activitate a omului, care să nu se oglindească în sensul şi istoria sensului multor cuvinte. Dar nu numai sensurile, ci cuvintele înseşi, existenţa lor, e legată de nevoile societăţii. Numai aşa se explică dispariţia din vorbire a unor cuvinte de care nu avem nevoie în activitatea noastră zilnică. (Astfel, cuvintele: judeţ, prefectură, primar, au dispărut din vorbire, pentrucă realitatea pe care o denumeau, astăzi nu mai există). Tot de aceea apar cuvinte noi, corespunzătoare realităţilor vremii noastre: colhoz, cincinal, cincisutist, întovărăşire agricolă, socotitor...

Răsfoiţi cu atenţie dicţionarul: sunt închise în paginile lui nenumărate poveşti despre lucruri care au fost sau care se nasc astăzi. Poveştile cuvintelor ne vorbesc despre neîncetata îmbogăţire a experienţei omeneşti, despre necontenitul progres al omului.

Sorin STATI
Cercetător ştiinţific
La Institutul de Lingvistică
al Academiei R.P.R.

La onomastica lui Gelu

Al Ovidiu ZOTTA

Inăltuţ şi oacheş foarte,
Gelu-i prâsnel de viol.
Că e priceput la toate
Cred c'aţi auzit şi voi!

N'are „studii speciale" —
Are doisprezece ani!
Mai cuminte nu-i, se pare,
Decât ceilalţi puştani.

Insă primul e la carte
Şi — se ştie'n cartier —
Ce-i al lui e pus de-o parte:
Parc'ar fi un inginer!

Radio-ul nu-ţi mai merge?
Gelu'ndată s'a'nfiinţat
Şi'ntr'o clipă înţelege
Unde-i lucrul cu bănat.

Scoate cleşte, scoate sârmă,
Umblă pe la lămpi puţin,
Spune-o glumă, şi în urmă
Asculţi „radio-magazin".

Şi dacă la nea Fănică,
Broasca uşii'nţepeni,
Gelu-al nostru, n'avea frică,
Leac îndată-i va găsi!

Stai, să isprăvească doară
Smeul unui ţânc de-un cot,
Care vrea pe-un cap de sfoară
Să înşire cerul tot...

...Asta-i Gelu care sare
Să te scoată iar la mal,
Găzduind în buzunare
Un întreg Ferometal!

Respectând cum se cuvine
Un meşteşugar ca el,
Mâna-i strânge orişicine —
Chiar moşnegii fac la fel!

Azi, când Gelu împlineşte
Doisprezece ani, e clar,
Toţi vecinii vor, fireşte,
Să-i ofere câte-un dar.

— Gelule, poftim la mine,
Ţi-am făcut un cozonac!
— Niscai miere de albine,
Spune, nu ţi-ar fi pe plac?

— Vai, să nu mă uiţi, măi Gelu —
Am un tort grozav, cu nucă!
...Chiar dacă sfios i-i felul,
S'ar putea să nu se ducă?!

Iar sub seară, stă s'admire
Darurile din vecini.
Un penar ce din furnir e,
Un pungoci cu dulciuri plin,

Acuarele, cărţi legate,
Un căţel drăguţ de pluş,
Şi, ceva mai bun ca toate:
O trusă de lăcătuş!

Citiţi-le în vacanţă

— **V. Eftimiu**: Prichindel
— **Cezar Petrescu**: Fram, ursul polar

— **C. Theodorescu**: Făurari de frumuseţe
— **V. Porumbacu**: Fata apelor
— **Gica Iuteş**: Inimoşii
— **Octav Pancu Iaşi**: Marea bătălie de la Iazul Mic
— **Al. Jar**: Cucuietul
— **M. Stoian**: Eu, Tică şi alţii
— **Cella Serghi**: Cantemiriştii
— **D. Almaş**: Neculai Milescu Spătarul
— **Mioara Cremene**: Primăvara noastră

— **Al. Mitru**: Copiii muntelui de aur
— **G. Naum**: Tabăra din munţi

Traduceri:

— **M. Gorchi**: Poveşti şi povestiri
— **A. Gaidar**: Timur şi băieţii lui (ed. II)
— **L. Kassil şi M. Polianovschi**: Strada Mezinului
— **V. Oseeva**: Vasioc Trubaciov

— **C. Badighin**: Cei de pe Sedov
— **N. Drugov şi M. Tovarovschi**: Cei trei fără nota trei
— **H. Ch. Andersen**: Poveşti
— **Jules Verne**: Insula misterioasă
— **B. Stowe**: Coliba unchiului Tom

Redacţia şi administraţia: Bucureşti Piaţa Scânteii, tel. 7.61.00 7.60.10. Abonamentele se fac la toate OFICIILE POŞTALE şi SECŢIILE RAIONALE DE DIFUZARE A PRESEI
Taxa plătită în numerar conform aprobării Dir. Gen. P.T.T. 100.114 Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scânteii „I. V. Stalin".